

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 31.01.1995, sp. zn. 15 Co 20, 21/95, ECLI:CZ:KSCB:1995:15.CO.20, 21.1995.1

Číslo: 55/1996

Právní věta: U rozsudků ukládajících prohlášení vůle (§ 161 odst. 3 o.s.ř.) nelze nařídít odklad vykonatelnosti podle ustanovení § 233 o.s.ř. Důvodem pro povolení obnovy řízení může být pozdější rozhodnutí příslušného orgánu, řešící odchylně předběžnou otázku, šlo-li o případ, v němž byl soud před původním rozhodováním vázán rozhodnutím jiného orgánu (§ 135 odst. 1 o.s.ř.), nebo o případ, v němž soud vycházel při svém rozhodování z rozhodnutí vydaného dříve příslušným orgánem (§ 135 odst. 2 o.s.ř.), anebo soud si sám vyřešil předběžnou otázku (§ 135 odst. 2 o.s.ř.), protože vycházel z toho, že o této otázce nebylo dosud příslušným orgánem rozhodnuto.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 31.01.1995

Spisová značka: 15 Co 20, 21/95

Číslo rozhodnutí: 55

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výkon rozhodnutí

Předpisy: 99/1963 Sb. § 135 § 161
§ 235

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 55/1996 sb. rozh.

U rozsudků ukládajících prohlášení vůle (§ 161 odst. 3 o. s. ř.) nelze nařídít odklad vykonatelnosti podle ustanovení § 233 o. s. ř.

Důvodem pro povolení obnovy řízení může být pozdější rozhodnutí příslušného orgánu, řešící odchylně předběžnou otázku, šlo-li o případ, v němž byl soud před původním rozhodováním vázán rozhodnutím jiného orgánu (§ 135 odst. 1 o. s. ř.), nebo o případ, v němž soud vycházel při svém rozhodování z rozhodnutí vydaného dříve příslušným orgánem (§ 135 odst. 2 o. s. ř.), anebo soud si sám vyřešil předběžnou otázku (§ 135 odst. 2 o. s. ř.), protože vycházel z toho, že o této otázce nebylo dosud příslušným orgánem rozhodnuto.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích z 31. 1. 1995, [15 Co 20, 21/95](#))

Okresní soud v Táboře svým usnesením nařídil odklad vykonatelnosti rozhodnutí téhož soudu ze dne 14. 10. 1993, sp. zn. 6 C 110/92, do doby právní moci rozhodnutí o návrhu na obnovu řízení v této právní věci. Vyšel z toho, že v zákonné lhůtě podal odpůrce návrh na povolení obnovy řízení ve věci sp. zn. 6 C 110/92, doložil též důvod obnovy a jeho návrh na nařízení odkladu vykonatelnosti podle ustanovení § 233 o. s. ř. pokládal tedy za důvodný.

Usnesením ze dne 19. 10. 1994, č. j. 6 C 217 94-29, pak soud prvního stupně zamítl návrh na povolení obnovy řízení, vedeného u tamního soudu pod sp. zn. 6 C 110/92, a rozhodl, že se navrhovateli nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 12. 1993, sp. zn. 10 Ca 306/93, o který odpůrce opírá návrh na povolení obnovy řízení, byl vydán až poté, co rozhodl soud prvního stupně v původním řízení, a nemůže tedy být rozhodnutím ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř., tj. důvodem obnovy řízení. Kromě toho není splněna ani podmínka, že by mohl tento rozsudek přivodit pro odpůrce příznivější rozhodnutí ve věci, jelikož v něm jde pouze o jiný výklad zákona jiným soudem, který není pro původní řízení nikterak závazný. Nejsou proto dány pro povolení obnovy řízení důvody a návrh byl zamítnut. Pokud jde o náklady řízení, vyšel soud prvního stupně z toho, že v řízení úspěšný navrhovatel jejich náhradu nežádal, a proto bylo rozhodnuto, že se mu tato náhrada nepřiznává. Usnesením z 3. 11. 1994, č. j. 6 C 217/94-34, pak bylo ještě doplněno odůvodnění usnesení z 19. 10. 1994 v důsledku chyby vzniklé při jeho přepisu.

Proti prvnímu uvedenému usnesení se včas odvolal navrhovatel a navrhoval, aby toto usnesení bylo zrušeno. V odvolání, které sám označil též jako vyjádření k návrhu na povolení obnovy řízení, především dovozoval, že nemohly být podmínky pro obnovu řízení splněny, a z toho činí závěr, že nejsou dány důvody ani pro nařízení odkladu vykonatelnosti původního rozhodnutí.

Proti druhému uvedenému usnesení pak podal odvolání odpůrce a navrhoval, aby odvolací soud změnil toto usnesení tak, že návrhu na povolení obnovy řízení vyhově. Zdůrazňuje, že se návrh na obnovu řízení neopírá o shora citovaný rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích, nýbrž o nové skutečnosti a důkazy, které pro něho z tohoto rozsudku vyplynuly a které bez své viny nemohl použít v původním řízení. V tomto původním řízení totiž neměl odpůrce důkaz o tom, že majetek otce navrhovatele byl konfiskován podle dekretu č. 12/1945 Sb. a že tedy došlo k přechodu vlastnictví na stát před 25. 2. 1948. Až z odůvodnění rozsudku krajského soudu se dozvěděl o tom, že se tak stalo výměrem bývalého KNV v Českých Budějovicích z 3. 5. 1949, č. j. 562-11/4-49-IX-4d, a to novou skutečností a důkazem ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Rovněž neexistoval v původním řízení žádný důkaz zpochybňující, že je navrhovatel státním občanem České republiky. Z odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích však závažné pochybnosti v tomto směru vyplývají a také to by mělo být důvodem pro povolení obnovy řízení.

Navrhovatel v písemném vyjádření k odvolání odpůrce navrhl v podstatě potvrzení napadeného usnesení, když poukazoval na to, že okresní soud v původním řízení ve věci sp. zn. 6 C 110/92 o existenci odpůrcem zmiňovaného výměru věděl, a to, že zástupce účastníka v řízení u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Ca 306/93 zpochybnil státní občanství navrhovatele, není novou skutečností ani důkazem.

Krajský soud v Českých Budějovicích svým usnesením změnil usnesení soudu prvního stupně tak, že se návrh na odklad vykonatelnosti rozsudku ze

14. 10. 1993 zamítá. Ve výroku o zamítnutí návrhu na obnovu řízení bylo usnesení soudu prvního stupně potvrzeno.

Z odůvodnění:

Pokud jde o usnesení soudu prvního stupně, jímž byl nařízen odklad vykonatelnosti původního rozsudku, je třeba především vyjít z povahy tohoto rozsudku. Ten ukládá odpůrci povinnost uzavřít s navrhovatelem dohodu o vydání věcí podle ustanovení zákona č. 87/1991 Sb., jejíž plné znění je součástí výroku. Jde tedy o rozsudek ukládající prohlášení vůle ve smyslu ustanovení § 161 odst. 3 o. s. ř. Takovéto rozsudky jsou specifickými rozhodnutími z hlediska vykonatelnosti, jelikož přesto, že je v nich uložena povinnost plnění, zákon výslovně stanoví, že splnění této uložené povinnosti nahrazuje již pravomocný rozsudek sám bez dalšího. Tato rozhodnutí se tedy nevykonávají a nemohou být podkladem pro soudní výkon rozhodnutí. Stejně jako u nich nepřipadá v úvahu vyslovení předběžné vykonatelnosti, nelze jejich vykonatelnost ani odložit. Proto už z tohoto důvodu nemůže být návrhu na odklad vykonatelnosti rozsudku Okresního soudu v Táboře ze dne 14. 10. 1993, sp. zn. 6 C 110/92, vyhověno a napadené usnesení muselo být podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. změněno tak, že se tento návrh zamítá, aniž by bylo nutno se zabývat dalšími podmínkami uvedenými v ustanovení § 233 o. s. ř.

Pokud jde o usnesení z 19. 10. 1994 ve znění usnesení doplňujícího jeho odůvodnění (tedy usnesení opravného ve smyslu ustanovení § 164 o. s. ř.), je nutno podotknout, že v písemném návrhu na povolení obnovy řízení ze dne 19. 8. 1994 uplatňuje odpůrce jako důvod obnovy výslovně rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15. 12. 1993, sp. zn. 10 Ca 306/93, o němž uvádí, že jde o „rozhodnutí, které pro něho může přivodit příznivější rozhodnutí ve věci ...“ ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Až při jednání dne 17. 10. 1994 a zejména pak v odvolání je zmínka o nových skutečnostech a důkazech, které pro něho z tohoto rozhodnutí vyplývají. Tyto skutečnosti a důkazy také jsou konkretizovány tak, že jde o výměr bývalého KNV o konfiskaci majetku otce navrhovatele a o pochybnosti zástupce Státního rybářství v T., zmíněné v odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, ohledně státního občanství navrhovatele. Podle ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. může účastník napadnout pravomocný rozsudek návrhem na obnovu řízení, jsou-li tu skutečnosti, rozhodnutí nebo důkazy, které bez své viny nemohl použít v původním řízení, pokud mohou pro něho přivodit příznivější rozhodnutí ve věci. Skutečnosti a důkazy, jak je má citované ustanovení na zřeteli, jsou nové tehdy, jestliže je účastník přesto, že v době původního rozhodnutí objektivně existovaly, nemohl bez své viny použít do vyhlášení rozsudku, případně do uplynutí lhůty k odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně. Odpůrcem citovaný výměr bývalého KNV v Českých Budějovicích z 3. 5. 1949 však takovýmto důkazem být nemůže. Okresní soud v Táboře v řízení pod sp. zn. 6 C 110/92 skutečně, jak tvrdí navrhovatel, o existenci tohoto výměru věděl, když jeho fotokopie je založena na č. l. 69 a 70 spisu. Soud se také v odůvodnění svého rozsudku zabýval námitkou odpůrce, že vlastnictví k nemovitostem tu přešlo na stát podle dekretu č. 12/1945 Sb., tj. před 25. 2. 1948, a dospívá k závěru, že tímto výměrem k platnému přechodu vlastnictví na stát dojít nemohlo. Soud prvního stupně tedy zaujal jiný právní názor než Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku, jímž odůvodňuje odpůrce svůj návrh na povolení obnovy řízení, ale citovaný výměr mu znám byl a nejde tedy o důkaz nový. Co se týká druhého odpůrcem uváděného důvodu, shora zmíněný rozsudek krajského soudu na straně 2 v rámci uvedení stručného obsahu přednesu – odvolání Státního rybářství v T., jakožto povinné osoby, cituje stanovisko této povinné osoby, která dovozuje, že nynější navrhovatel A. P. nemůže být státním občanem České republiky, když jeho matka se v roce 1941 přihlásila k německé státní příslušnosti a v roce 1942 k ní přihlásila i své děti včetně navrhovatele. Po roce 1945 sice žádala o vrácení státní příslušnosti, ale bezvýsledně, jelikož ještě před rozhodnutím o této žádosti celá rodina emigrovala. Navrhovatel pak žádným důkazem neprokázal, že mu bylo původní československé státní občanství vráceno. Krajský soud sám se ve svém rozsudku otázkou státního občanství navrhovatele nezabýval, jelikož to s ohledem na vyslovený právní názor nebylo nutné. Jedinou skutečností, která z citovaného rozsudku krajského soudu vyplývá, je právě a pouze to, že Státní rybářství v T. zaujalo ve svém odvolání toto stanovisko, což pochopitelně v žádném případě nemůže přivodit pro odpůrce příznivější rozhodnutí ve věci, jelikož

názor účastníka jiného řízení je pro rozhodování v této věci bez významu. I kdyby však odvolací soud přistoupil na argumentaci odpůrce, že právě až z rozsudku krajského soudu vyplývá, že matka navrhovatele žádala v roce 1945 za sebe a své děti o vrácení československého státního občanství, pak opět nejde o skutečnost novou, jelikož v původním řízení měl soud k dispozici osvědčení bývalého ONV v M., z něhož jsou tyto skutečnosti jasně patrné. Nově tvrzená skutečnost ostatně musí být vždy spojena s novým důkazem, když o tvrzeném důvodu obnovy musí navrhuující účastník nabídnout důkaz, a takovýto nový důkaz (pomineme-li citovaný rozsudek krajského soudu, který ovšem vzhledem k tomu, co bylo shora uvedeno, takovýmto důkazem být nemůže) odpůrce nepředkládá ani neoznačuje. Nové rozhodnutí jako důvod obnovy připadá v úvahu tehdy, když důvodem obnovy má být vydání rozhodnutí jiného orgánu (případně téhož orgánu v jiném řízení), nikoli skutečnosti z něj vyplývající. Odpůrce sám v odvolacím řízení již opustil své původní tvrzení, že je to vydání rozsudku krajského soudu, které je důvodem pro povolení obnovy řízení, a ani odvolací soud se nedomnívá, že by v důsledku vydání tohoto rozsudku mohla být obnova řízení povolena. Důvodem pro povolení obnovy řízení může být pozdější rozhodnutí příslušného orgánu řešící odchylně předběžnou otázku, šlo-li o případ, v němž byl soud při původním rozhodování vázán rozhodnutím jiného orgánu (§ 135 odst. 1 o. s. ř.), anebo o případ, v němž soud vycházel při svém rozhodování z rozhodnutí vydaného dříve příslušným orgánem (§ 135 odst. 2 o. s. ř.). Stejně tak může být důvodem obnovy řízení rozhodnutí příslušného orgánu o předběžné otázce, šlo-li o případ, v němž si soud sám v souladu s ustanovením § 135 odst. 2 o. s. ř. vyřešil předběžnou otázku, protože vycházel ze zjištění, že o této otázce nebylo dosud příslušným orgánem rozhodnuto, zjistí-li se potom, že tento příslušný orgán svým kdykoli vydaným rozhodnutím vyřešil uvedenou otázku odchylně. O žádný z těchto případů nejde a sám fakt, že jiný soud v jiném řízení vyložil zákon (a to nikoli tentýž, když v původním řízení soud posuzoval věc podle zákona č. 87/1991 Sb., zatímco Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodoval podle zákona č. 229/1991 Sb.) odlišným způsobem, nemůže zapříčinit povolení obnovy řízení ve smyslu ustanovení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. Pokud tedy soud prvního stupně návrh na povolení obnovy řízení zamítl, jde o usnesení věcně správné a jako takové bylo podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrzeno.

Správný ovšem nebyl ani výrok rozsudku soudu prvního stupně o nákladech řízení. Soud prvního stupně vyšel z toho, že navrhovatel náklady neuplatňoval, ovšem pro takovýto závěr nejsou ve spisu žádné podklady. Navrhovatel byl zastoupen advokátem a v souvislosti s tím mu náklady řízení vznikly. Je sice pravda, že výslovně ani v závěrečném přednesu právní zástupce náhradu nákladů řízení neúčtoval, ale tohoto práva se nevzdal a není tedy důvod, proč by mu právo na náhradu nákladů řízení, které mu náleží podle ustanovení § 232 odst. 2 a § 142 odst. 1 o. s. ř., mělo být odpíráno. Navíc soud prvního stupně formuloval výrok o nákladech řízení tak, jako by rozhodoval podle ustanovení § 150 o. s. ř., což ovšem nemá podklad v odůvodnění napadeného usnesení. Proto bylo podle ustanovení § 220 odst. 1 o. s. ř. toto usnesení ve výroku o nákladech řízení změněno tak, že je odpůrce povinen nahradit navrhovateli náklady řízení, které představuje odměna právního zástupce za 3 úkony právní pomoci (převzetí a příprava zastoupení, vyjádření k návrhu a účast zástupce u jednání – § 16 vyhlášky č. 270/1990 Sb.) po 200 Kč podle § 13 odst. 6 citované vyhlášky a 3 x paušální částka náhrady výdajů po 30 Kč podle ustanovení § 19 odst. 3 vyhlášky, celkem tedy 690 Kč.

Podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. má pak navrhovatel právo i na náhradu nákladů odvolacího řízení, když jde opět o náklady právního zastoupení za jeden úkon právní pomoci – vyjádření k odvolání (200 Kč a 30 Kč paušální náhrady výdajů, celkem 230 Kč).